

Działalność gospodarcza

Działalność gospodarcza – forma aktywności przedsiębiorców działających na rynku.

Definicje działalności gospodarczej

... w prawie przedsiębiorców	... w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych	... w ustawie o VAT (podatku od towarów i usług)	... w ustawie o ubezpieczeniach społecznych
Zorganizowana działalność zarobkowa, wykonywana we własnym imieniu i w sposób ciągły. W uchylonej ustawie o swobodzie działalności gospodarczej: zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły.	Działalność zarobkowa (wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa; lub: polegająca na poszukiwaniu, rozpoznawaniu i wydobywaniu kopalin ze złóż; lub: polegająca na wykorzystywaniu rzeczy oraz wartości niematerialnych i prawnych), prowadzona we własnym imieniu bez względu na jej rezultat, w sposób zorganizowany i ciągły, z której uzyskane przychody nie są zaliczane do innych przychodów ze źródeł wymienionych w art. 10 ust. 1 pkt 1, 2 i 4–9.	Obejmuje wszelką działalność producentów, handlowców lub usługodawców, w tym podmiotów pozyskujących zasoby naturalne oraz rolników, a także działalność osób wykonujących wolne zawody, również wówczas, gdy czynność została wykonana jednorazowo w okolicznościach wskazujących na zamiar wykonywania czynności w sposób częstotliwy. Działalność gospodarcza obejmuje również czynności polegające na wykorzystywaniu towarów lub wartości niematerialnych i prawnych w sposób ciągły dla celów zarobkowych.	Za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych, twórcę i artystę, osobę prowadzącą działalność w zakresie wolnego zawodu, współlnika jednoosobowej spółki z o.o., spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej, osobę prowadzącą publiczną lub niepubliczną szkołę, inną formę wychowania przedszkolnego, placówkę lub ich zespół.

Podział działalności gospodarczych

... ze względu na dochodowość:

1) nastawienie przynoszenie dochodu – prowadzą ją przede wszystkim przedsiębiorstwa prywatne,

2) nastawienie na osiąganie innych korzyści ekonomicznych – prowadzą ją m.in. przedsiębiorstwa komunalne, których głównym celem jest jak najlepsze zaspokajanie potrzeb społeczności lokalnej,

3) nastawienie na osiąganie innych korzyści (działalność non-profit) – działalność, która ma przynosić korzyści takie jak rozwój przedsiębiorczości, nauka, szkolenie, pomoc chorym. Taka działalność nie może generować przychodu właścicielowi, dlatego jest prowadzona najczęściej w formie fundacji.

... ze względu na swobodę działalności:

1) działalność regulowana – której wykonywanie wymaga spełnienia warunków określonych szczególnymi przepisami prawa, m.in. działalność w zakresie:

poszukiwania i wydobywania kopalin ze złóż, wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, a także bronią i amunicją, wytwarzania i obrotu paliwami oraz energią, usług detektywistycznych, ochrony osób i mienia, rozpowszechniania programów radiowych i telewizyjnych, przewozów lotniczych, drogowych i kolejowych, prowadzenie kasyna gry, kupno i sprzedaży wartości dewizowych oraz pośrednictwie w ich kupnie i sprzedaży, działalność w zakresie związku sportowego, prowadzenie indywidualnej praktyki lekarskiej; indywidualnej specjalistycznej praktyki lekarskiej albo grupowej praktyki lekarskiej, prowadzenie stacji kontroli pojazdów.

2) działalność nieregulowana – którą można prowadzić według przepisów ogólnych.

Podmiot gospodarczy

to każdy aktywny uczestnik procesów gospodarczych, niezależnie od formy organizacyjnej, którego decyzje i działania wywołują skutki ekonomiczne. Celem istnienia podmiotu gospodarczego jest prowadzenie działalności gospodarczej.

W związku z rozpoczęciem procesu akcesji do Unii Europejskiej w latach 90. XX wieku nastąpiła konieczność przetłumaczenia polskich ustaw na języki państw UE. Termin „podmiot gospodarczy” był często nieprzetłumaczalny inaczej niż metodą opisową. Ustawa z 19 listopada 1999 zamieniła termin „podmiot gospodarczy” pojęciem przedsiębiorca.

Osoba fizyczna wykonująca działalność gospodarczą

uzyskuje status przedsiębiorcy jednoosobowego poprzez uzyskanie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej. Do prowadzenia działalności gospodarczej niektórych rodzajów przedsiębiorca musi uzyskać zezwolenie, licencję lub koncesję oraz przedstawić dokumenty potwierdzające posiadanie wymaganych kwalifikacji lub uprawnień. Ogólne zasady działania przedsiębiorców określone są w Prawie przedsiębiorców.

Proces założenia działalności gospodarczej:

Założenie działalności gospodarczej wymaga złożenia wniosku CEIDG-1. Wniosek taki można złożyć osobiście w urzędzie gminy, a także wysłać elektronicznie. Rozpoczęcie działalności gospodarczej wymaga również zgłoszenia się do obowiązkowych ubezpieczeń poprzez złożenie formularza ZUA lub ZZA w przypadku osób opłacających jedynie składkę zdrowotną. Nie jest wymagana rejestracja w urzędzie skarbowym ani w GUS - odpowiednie informacje i wnioski przekazywane są tam przez urząd gminy. W przypadku, gdy osoba fizyczna jest płatnikiem VAT, wymagana jest rejestracja w odpowiednim dla miejsca zamieszkania urzędzie skarbowym na formularzu VAT-R. W przypadku niektórych rodzajów działalności ich rozpoczęcie może być uzależnione od uzyskania koncesji czy zezwoleń.

Zalety i wady prowadzenia działalności gospodarczej:

wady	zalety
<ul style="list-style-type: none">- niski koszt założenia firmy (w przypadku mikroprzedsiębiorstw),- krótki czas założenia firmy (gdy nie wymagane jest wiele zezwoleń),- mało formalności,- możliwość korzystania z uproszczonej księgowości,- możliwość wsparcia z funduszy UE ...	<ul style="list-style-type: none">- odpowiedzialność właściciela firmy za jej zobowiązania,- istnienie i rozwój firmy oparte są na jednej osobie ...

Proces zakładania działalności gospodarczej

Większość czynności możemy wykonać przez internet. Zakładanie firmy zaczynamy od wpisania w przeglądarkę internetową adresu firma.gov.pl i wypełnienia na niej formularza CEIDG-1 (wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej). Zobacz instrukcję wypełnienia formularza - tam również dwa słowa o sposobach wysyłania i podpisywania formularza online (polecam tzw. Profil Zaufany). Odradzam korzystania z "łatwiejszych" formularzy udostępnianych przez niektóre banki, bo ich wypełnienie wiąże się oczywiście z podpisaniem kilku umów (na rachunek firmowy i usługi dodatkowe).

Proces zakładania działalności gospodarczej

W przyszłości tym samym formularzem zgłasza się wszelkie zmiany danych. Na ten obowiązek posiada się 7 dni od ich zaistnienia. Uwaga - jeżeli rejestrując firmę nie posiadasz jeszcze NIP-u, to po jego otrzymaniu nie musisz aktualizować danych w systemie CEIDG, bo pojawia się on tam automatycznie.

W formularzu należy podać m.in. rodzaj działalności. W tym celu stworzona została Polska Klasyfikacja Działalności, która zawiera spis czynności, jakie może wykonywać przedsiębiorstwo. Do formularza CEIDG wpisuje się jedynie numery wybranych czynności. Nie obowiązuje żaden limit ilości podawanych numerów PKD.

Proces zakładania działalności gospodarczej

Wypełniając formularz wybieramy również formę opodatkowania podatkiem dochodowy. Wprawdzie większość przedsiębiorców pozostaje przy skali podatkowej, to warto poznać wszystkie formy opodatkowania działalności gospodarczej.

W formularzu CEIDG należy wskazać, kto będzie prowadził dokumentację finansową firmy. Jeśli nie wiemy jeszcze w momencie wypełniania wniosku, z jakim biurem księgowym będziemy współpracować, to wybieramy opcję samodzielnego prowadzenia dokumentacji, a później nasz wpis aktualizujemy (podając dane biura księgowego).

Proces zakładania działalności gospodarczej - ZUS

Przedsiębiorca w ZUS-ie posiada podwójną osobowość. Występuje on jednocześnie jako tak zwany Płatnik, czyli osoba wpłacająca składki (za siebie samego i swoich pracowników) oraz jako Ubezpieczony (jakby na równi ze swoimi pracownikami). Na początku wydaje się to trochę skomplikowane, ale jest to całkiem praktyczne.

Do ZUS-u składamy jeden z dwóch podstawowych dokumentów:

ZZA - rejestracja tylko do składki zdrowotnej:

- gdy chce się skorzystać z "ulgi na start" LUB**
- gdy jest się jednocześnie zatrudnionym na umowę o pracę z wynagrodzeniem powyżej minimalnej pensji krajowej.**

ZUA - rejestracja do wszystkich składek:

- w pozostałych sytuacjach (w tym również rejestracja do "małego ZUS-u").**

Proces zakładania działalności gospodarczej - ZUS

Jeśli chcesz zgłosić członka rodziny do ubezpieczenia zdrowotnego, to wypełnij także formularz ZCNA.

Druki te można wypełnić w momencie zakładania działalności, jako dodatkowy formularz wysyłany i podpisywany wraz z CEIDG. Jeśli się tego nie zrobi w ten sposób, to ma się wówczas 7 dni od daty rozpoczęcia działalności na dostarczenie do ZUS-u dokumentów ZUA lub ZZA na ich papierowych formularzach (możliwa jest również wysyłka pocztowa - tylko użyj przesyłki poleczonej, a dowód nadania załącz do kserokopii dokumentu).

Proces zakładania działalności gospodarczej - Urząd Skarbowy

Numer NIP pozostaje niezmienny - nasz osobisty numer staje się numerem firmy w momencie jej powstania. Jeżeli dotąd nie posiadało się NIP-u, to zostanie on nadany przy realizacji przez Ministerstwo naszego wniosku o założenie firmy. Aby go poznać, najprościej jest wyszukać swój wpis korzystając z wyszukiwarki przedsiębiorców. Każdy wpis powinien tam pojawić się najpóźniej w 3 dni od podpisania wniosku CEIDG, a najczęściej jest już następnego dnia.

W formularzu CEIDG informujemy Urząd Skarbowy o wybieranej formie opodatkowania i co za tym idzie rodzaju prowadzonej dokumentacji księgowej - to masz już za sobą. Musisz jeszcze zdecydować, czy chcesz być czynnym podatnikiem VAT. Jeśli nie, to urzędu już nie odwiedzasz. W przeciwnym wypadku należy złożyć dokument o nazwie VAT-R.

Proces zakładania działalności gospodarczej - pieczęć

Wprawdzie nie istnieje żaden prawny wymóg wyrobienia pieczęci firmowej, to jednak jej posiadanie często okazuje się przydatne, a że jej uzyskanie nie stanowi wielkiego trudu ani kosztu, to warto się o taką pieczęć postarać. Na większości urzędowych druków i deklaracji znajduje się pole na pieczętkę, lecz jej użycie nie jest obowiązkowe. Można jej używać przy fakturach i na umowach handlowych, lecz również nie trzeba.

Co umieszcza się na takiej pieczęci:

**pełna nazwa firmy (wraz z imieniem i nazwiskiem przedsiębiorcy),
adres siedziby,
może być telefon, faks, e-mail,
REGON i NIP.**

Proces zakładania działalności gospodarczej – konto bankowe

Po wprowadzeniu split payment, posiadanie rachunku firmowego w banku jest konieczne. O tym i wszystkim, co trzeba wiedzieć o kontach firmowych, napisałem w osobnym artykule pt. Jak wybrać konto bankowe dla firmy. Tam też znajdziesz aktualny ranking najlepszych kont dla małych firm. Gorąco zachęcam do założenia konta firmowego poprzez tenże artykuł, ponieważ pozwala to utrzymać się mojej stronie w Internecie.

W każdym razie udając się do banku lub wypełniając formularz on-line należy posiadać:

dowód osobisty,

tzw. oryginał wpisu do ewidencji działalności gospodarczej (w praktyce jest to wydruk z systemu CEIDG).

Po założeniu firmowego konta bankowego należy koniecznie poinformować o tym fakcie Urząd Skarbowy oraz ZUS wypełniając wniosek aktualizacyjny CEIDG.

Koncesje, pozwolenia i licencje

Koncesję należy uzyskać na prowadzenie działalności dotyczącej:

- 1) poszukiwania, rozpoznawania złóż węglowodorów oraz kopalin stałych objętych własnością górniczą, wydobywania kopalin ze złóż, podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji oraz podziemnego składowania odpadów;**
- 2) wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią i amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym;**
- 3) wytwarzania, przetwarzania, magazynowania, przesyłania, dystrybucji i obrotu paliwami i energią;**
- 4) ochrony osób i mienia;**
- 5) rozpowszechniania programów radiowych i telewizyjnych, z wyłączeniem programów rozpowszechnianych wyłącznie w systemie teleinformatycznym, które nie są rozprowadzane naziemnie, satelitarnie lub w sieciach kablowych;**
- 6) przewozów lotniczych;**
- 7) prowadzenia kasyna gry.**

Koncesje, pozwolenia i licencje

Zezwolenia, które mogą okazać się niezbędne przy prowadzeniu działalności gospodarczej to np.:

zezwolenie na hurtową i detaliczną sprzedaż alkoholu,

zezwolenie na prowadzenie działalności ubezpieczeniowej,

zezwolenie na wytwarzanie i dopuszczanie do obrotu produktów leczniczych, prowadzenie aptek ogólnodostępnych czy hurtowni farmaceutycznych.

Koncesje, pozwolenia i licencje

O udzielenie licencji powinni wystąpić przedsiębiorcy zajmujący się m.in.:

**transportem taksówką,
usługami detektywistycznymi,
ochroną mienia lub osób.**